

УДК 336.24:368.025.6(477)

DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.20.14>**Карнаушенко А.С.**кандидат економічних наук, доцент,
Херсонський державний аграрно-економічний університет
(м. Херсон / м. Кропивницький)ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1813-2792>**Karnaushenko Alla**Kherson State Agrarian and Economic University
(Kherson / Kropyvnytskyi)**ІНВЕСТИЦІЙНЕ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ:
СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ****INVESTMENT LIFE INSURANCE IN UKRAINE:
CURRENT STATE, PROBLEMS AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

У статті досліджено інвестиційне страхування життя в Україні як важливий інструмент забезпечення фінансової стабільності населення. Актуальність теми зумовлена необхідністю розвитку ринку страхових послуг в умовах економічної нестабільності та недостатнього рівня соціального захисту. Метою дослідження є аналіз сучасного стану ринку інвестиційного страхування життя в Україні, виявлення проблем та визначення його перспектив розвитку. Дослідження базується на аналізі статистичних даних та огляді літератури. Виявлено основні фактори, що стримують розвиток ринку: низький рівень фінансової грамотності та низький рівень реальних доходів, економічна нестабільність, недовіра до страхових компаній, недосконала законодавча база та високі адміністративні витрати. Розроблено «Дерево рішень» для популяризації інвестиційного страхування життя та підвищення довіри до страхових компаній. Виявлено вплив інвестиційного страхування на фінансову стабільність населення, охарактеризовано основні проблеми та запропоновано шляхи їх вирішення. Результати дослідження можуть бути використані для розробки стратегій розвитку страхового ринку в Україні. Практичне значення дослідження полягає у застосуванні рекомендацій для підвищення фінансової грамотності населення та оптимізації роботи страхових компаній. Оригінальність дослідження полягає у систематизації проблем та рішень для розвитку інвестиційного страхування життя в Україні. Основні висновки включають необхідність комплексного підходу до вирішення існуючих проблем та активної ролі держави у стимулюванні розвитку ринку. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на детальне вивчення впливу новітніх технологій на ринок страхових послуг.

Ключові слова: страхування, страхування життя, інвестування, накопичувальне страхування, інвестиційне страхування життя, страховий ринок.

The article investigates investment life insurance in Ukraine as an important tool for ensuring the financial stability of the population. The topicality of the topic is determined by the need to develop the market of insurance services in conditions of economic instability and an insufficient level of social protection. The purpose of the study is to analyze the current state of the investment life insurance market in Ukraine, identify problems, and determine its development prospects. The research is based on statistical data analysis and literature review. The main factors restraining the development of the market have been identified: low level of financial literacy, economic instability, mistrust of insurance companies, imperfect legal framework, and high administrative costs. To address these issues, a "Decision Tree" was developed to popularize investment life insurance and increase trust in insurance companies. The influence of investment insurance on the financial stability of the population is revealed through its capacity to accumulate and grow capital, offering long-term financial security and stability for the insured individuals and their families. The study highlights that investment life insurance acts as a financial cushion, helping individuals save and invest over the long term, which is particularly crucial in times of economic

uncertainty. The results of the study can be used to develop comprehensive strategies for the development of the insurance market in Ukraine. The practical significance of the study lies in the application of recommendations to improve the financial literacy of the population and optimize the work of insurance companies. The originality of the study lies in the systematization of problems and solutions for the development of investment life insurance in Ukraine. The study emphasizes that government intervention, through regulatory reforms and support programs, is crucial to foster a stable and trustworthy insurance environment. Further research can be aimed at a detailed study of the impact of the latest technologies on the market of insurance services.

Keywords: *insurance, life insurance, investment, cumulative insurance, investment life insurance, insurance market.*

Постановка проблеми. Страхування життя є одним з ключових механізмів забезпечення соціального захисту та фінансової стабільності населення, що відіграє одну із ключових ролей у забезпеченні добробуту громадян та дозволяє створити «фінансову подушку» у разі настання непередбачуваних подій. Страхування життя спрямоване на розширення захисту населення, що гарантуються державою та набуває особливого значення у країнах з нестабільною економікою та недостатнім рівнем соціальної підтримки. В такому випадку страхування стає основним джерелом фінансової підтримки для громадян у випадку настання непередбачуваних подій.

Інвестиційне страхування життя є однією з важливих складових сучасного ринку страхування життя, що поєднує у собі елементи захисту та накопичення капіталу та дозволяє не лише отримати страхові виплати у разі настання страхового випадку, але й інвестувати частину сплачених внесків у різні фінансові інструменти, такі як акції, облігації або інші активи. Інвестиційне страхування життя є інноваційним фінансовим інструментом, який поєднує в собі функції страхового захисту та інвестування, надаючи можливість одночасно забезпечувати фінансову підтримку у разі непередбачуваних подій та накопичувати капітал для майбутніх потреб. В умовах економічної нестабільності та недостатнього рівня соціального захисту, що характерні для України, інвестиційне страхування життя набуває особливого значення що виступає як дієвий механізм для покращення фінансової безпеки населення, а також як інструмент стимулювання довгострокових заощаджень та інвестиційної активності.

Незважаючи на значний потенціал, ринок інвестиційного страхування життя в Україні залишається нерозвиненим та стикається з численними проблемами. Серед основних чинників, що стримують розвиток цього сегменту, можна виділити низький рівень фінансової грамотності населення, обмежену довіру до страхових компаній, економічну нестабільність та недосконалість законодавчої бази. Водночас, в умовах глобалізації та інтеграції до міжнародних ринків, в Україні зростає інтерес до передових фінансових продуктів, що створює перспективи для подальшого розвитку інвестиційного страхування життя.

Тому тема інвестиційного страхування життя є актуальною та потребує додаткових досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема страхування життя, зокрема його інвестиційної складової, привертає значну увагу науковців, які досліджують різні аспекти цього фінансового інструменту. У сучасних умовах війни та економічної нестабільності напрям інвестиційного страхування життя є ще більш актуальним.

Так, Маршук Л., Поплавська Є. у своїй роботі «Виклики ринку страхування в Україні у воєнний період» (2022) акцентують увагу на проблемах, з якими стикається ринок страхування в Україні під час війни. Вони аналізують вплив воєнних дій на діяльність страхових компаній та надають рекомендації щодо подолання цих викликів [1]. Татарин Н., Лопушанський Р. та Павло Л. [2] розглядають вплив пандемії на ринок страхування та висвітлюють шляхи модернізації страхового сектору в умовах глобальної кризи охорони здоров'я. Зеленська М.В. та Завада О.Г. [3] досліджують значення державного соціального страхування для забезпечення соціального захисту

населення та його роль у державному управлінні. Ткаченко Н. та Кириленко С. [4] аналізують функціонування страхових компаній як продуцентів інвестиційних фінансових послуг, звертаючи увагу на їхню роль у фінансовій системі країни. Тимчак М.В. та Мінкович В.Т. [5] досліджують європейські практики у сфері страхування життя та обговорюють можливості їх застосування в Україні для покращення вітчизняного ринку страхування. Кривошлик Т.Д. [6] детально розглядає сучасні тенденції та проблеми розвитку ринку страхування життя в Україні, виділяючи основні виклики та можливі шляхи їх подолання. Прокопчук О.Т., Цимбалюк Ю.А. та Власюк С.А. [7] акцентують увагу на важливості інвестиційної діяльності страхових компаній та її впливі на їхню фінансову стабільність та конкурентоспроможність. Сосновська О.О. та Горач І.В. [8] досліджують специфіку управління інвестиційною діяльністю українських страхових компаній та надають рекомендації щодо підвищення ефективності цієї діяльності. Шейко Ю.О. та співавтори [9] виділяють основні пріоритети інвестиційної діяльності страхових компаній та аналізують їх вплив на загальний розвиток ринку страхування. Волошина-Сідей В. та Коверза А. [10] пропонують нові підходи до оцінки потенціалу ринку страхування життя, що враховують сучасні економічні та соціальні виклики.

Маніта А. та Волкова В. [11] розглядають специфіку розвитку ринку страхування життя в умовах економічної нестабільності в Україні, визначаючи ключові проблеми та перспективи розвитку. Ткаченко А. С. [12] аналізує підходи до формування інвестиційних стратегій компаній зі страхування життя в умовах економічних дисбалансів, пропонуючи шляхи підвищення їх ефективності. Крушинська А. та Кравець І. [13] досліджують можливості розвитку недержавного пенсійного страхування як важливого напрямку соціальної політики, що може забезпечити додатковий соціальний захист для населення.

Загалом, аналіз наукових досліджень та публікацій вказує на те, що проблема розвитку страхування життя в Україні є багатогранною та вимагає комплексного підходу. Недостатньо дослідженими залишаються питання щодо впливу економічної нестабільності на ринок інвестиційного страхування життя в Україні та як розвиток інвестиційного страхування життя впливає на загальний рівень добробуту населення

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження сучасного стану ринку інвестиційного страхування життя в Україні, виявлення основних проблем та викликів, що стоять на шляху його розвитку, а також визначення перспектив та можливих напрямків зростання цього сегменту.

Виклад основного матеріалу. Ринок інвестиційного страхування життя в Україні є відносно молодим і перебуває на стадії завоювання довіри клієнтів. У порівнянні з іншими сегментами страхового ринку, частка страхування життя залишається невеликою, що зумовлено рядом соціально-економічних та політичних факторів. Основна мета інвестиційного страхування життя полягає у забезпеченні фінансового захисту громадян та накопиченні капіталу через інвестиційні механізми. На ринку інвестиційного страхування життя варто виділити наступні провідні страхові компанії такі як ТАС, Уніка Життя, PZU Україна Страхування життя, ARX Life, MetLife (рис. 1 та табл. 1).

Найважливішим фактором розвитку інвестиційного страхування життя є зацікавленість населення у збереженні та примноженні своїх фінансових ресурсів. Іншими словами, мета інвестиційного страхування життя полягає в тому, щоб бути фінансовим інструментом для акумуляції та зростання вільних коштів громадян. Відповідно, програми інвестиційного страхування життя повинні відповідати інтересам і мотивам громадян щодо формування та приумноження заощаджень. Тільки тоді населення буде готове інвестувати свої кошти в інвестиційне страхування життя. Головними причинами створення громадянами заощадження є забезпечення фінансової стабільності на майбутнє, накопичення коштів для великих покупок або інвестицій, підготовка до

непередбачених витрат, забезпечення освіти для дітей, а також формування пенсійного капіталу для комфортного життя після виходу на пенсію.

Інвестиційне страхування життя є важливим фінансовим інструментом, який сприяє забезпеченню фінансової стабільності населення, що досягається через кілька ключових аспектів, які наведені на рис. 2.

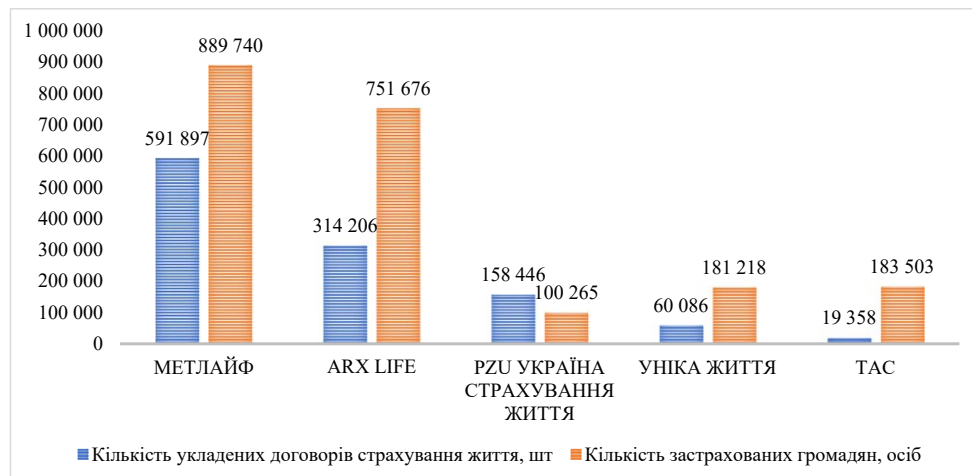

Рис. 1. Кількість укладених договорів страхування життя та кількість застрахованих осіб в розрізі найбільших компаній в Україні зі страхування життя станом на 30 вересня 2023 року

Джерело: складено автором за [14]

Таблиця 1

Порівняльна характеристика основних страхових компаній в напрямку інвестиційного страхування життя

Компанія	Мін. сума внеску	Термін дії полісу	Особливості
ТАС	від 10 000 грн	5-20 років	Поліси з можливістю інвестування у різні фінансові інструменти. Переваги: гнучкість інвестиційних опцій, можливість дострокового вилучення коштів
Уніка Життя	від 15 000 грн	10-25 років	Інвестиційні продукти з гарантією збереження капіталу. Переваги: гарантія капіталу, різні варіанти інвестиційних стратегій
PZU Україна Страхування життя	від 20 000 грн	5-15 років	Страхові продукти поєднують страховий захист та інвестиційні можливості Переваги: широкий спектр інвестиційних інструментів, можливість зміни інвестиційної стратегії протягом терміну
ARX Life	від 15 000 грн	10-20 років	Інвестиційне страхування життя з можливістю вибору різних інвестиційних стратегій Переваги: різноманітні інвестиційні стратегії, можливість зміни стратегії, гнучкі умови внесків
MetLife	від 10 000 грн	5-25 років	Інвестиційне страхування життя з різноманітними опціями інвестування. Переваги: гнучкі інвестиційні можливості, висока надійність та додаткові бонуси за довгострокове користування

Джерело: складено автором за [15-19]

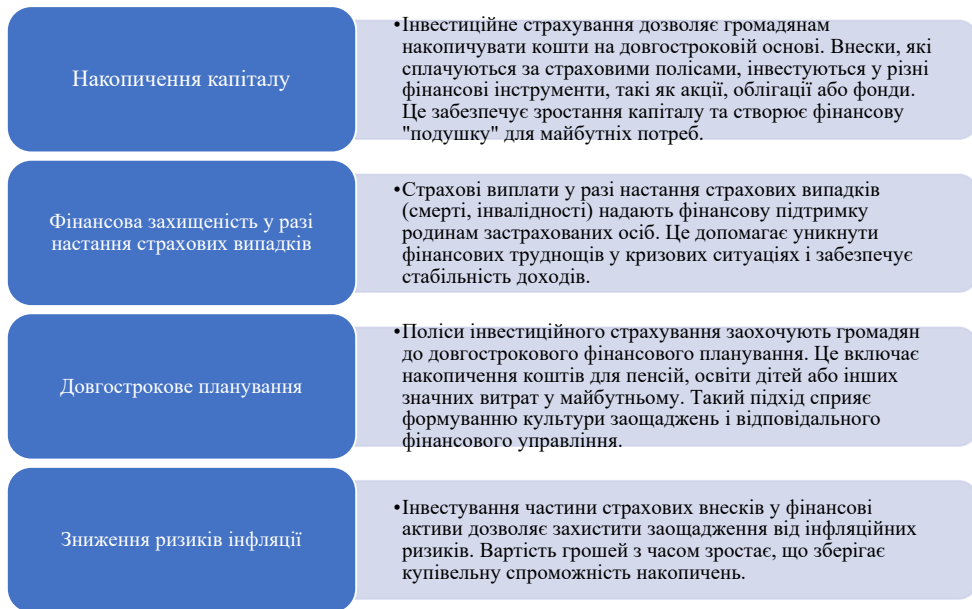

Рис. 2. Впливу інвестиційного страхування на фінансову стабільність населення
Джерело: складено автором за [1-3]

Враховуючи схильність громадян до накопичення та бажання захистити їх від ризиків, компанії зі страхування життя розширюють послуги інвестиційного страхування життя. Так, скориставшись інвестиційним калькулятором від компанії ARX Life [16], вдалося встановити орієнтовний дохід, який можна отримати від таких страхових продуктів. Цей інструмент дозволяє клієнтам прогнозувати майбутній інвестиційний дохід, враховуючи різні фактори, такі як стать та вік страховальника, валюту платежів (гривня або долар), тип платежу (щомісячний внесок або одноразовий платіж), тривалість договору та очікувана доходність. Наприклад, страховальник 40 р. вирішив придбати поліс інвестиційного страхування життя при мінімальному щомісячному внеску у розмірі 3000 грн на 5 р. з обраною консервативною інвестиційною стратегією, очікуваною доходністю 15% річних. По завершенню дії полісу загальна сума накопичення буде становити 236266 грн (рис. 3).

Загалом, програма інвестиційного страхування життя втілює в собі всі переваги страхування та звичайного інвестування. Проте слід відмітити, що існують чимало труднощів у реалізації програм інвестиційного страхування життя. Наприклад, недостатня фінансова грамотність населення, низькі реальні доходи населення, низька платоспроможність потенційних страховиків, низька прибутковість полісів накопичувального страхування життя, відсутність ефективних механізмів захисту прав клієнтів та низький рівень довіри до страхових компаній, високі адміністративні витрати та комісії в страховій компанії, низька якість послуг, що надаються страховими посередниками, нестабільна макроекономічна ситуація тощо. На основі виділених проблем, автором запропоновано дерево рішень, що включає наступні ключові напрямки, які відображені на рис. 4.

Розуміючи проблеми та маючи уявлення про їх рішення можна чітко представити перспективи розвитку інвестиційного страхування життя в Україні, які є досить позитивними, особливо якщо врахувати можливості адаптації міжнародного досвіду

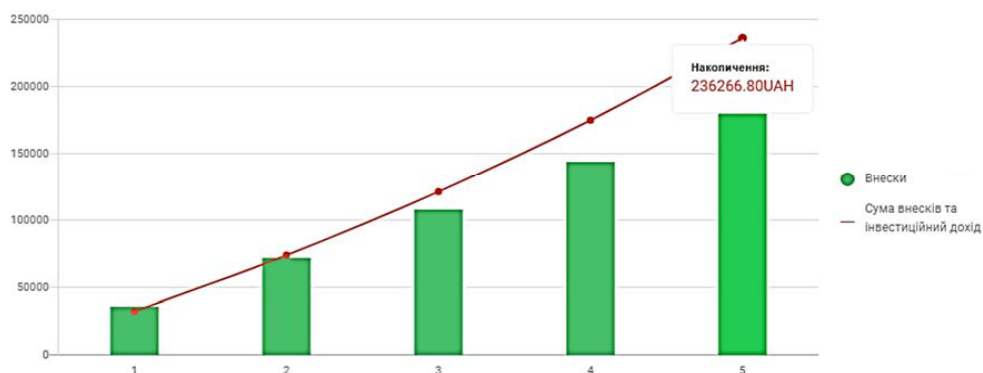

Рис. 3. Результати розрахунку накопичення за допомогою Інвестиційного калькулятора від ARX Life

Джерело: складено автором за [16]

Рис. 4. Дерево проблем та рішень для інвестиційного страхування життя

Джерело: згенеровано автором на основі [1-14]

[20; 21]. Використання передових практик розвинених країн може значно покращити ситуацію українського ринку. Це стосується як регуляторних норм і стандартів, так і стандартів обслуговування клієнтів. Впровадження прозорих і ефективних регуляторних механізмів, подібних до тих, що застосовуються в ЄС та США [20; 21], допоможе підвищити довіру до інвестиційного страхування життя. Також важливим аспектом є впровадження високих стандартів обслуговування, що включають персоналізацію послуг та підтримку клієнтів на всіх етапах взаємодії. Досвід впровадження іннова-

ційних продуктів, що пропонують додаткові переваги та можливості для інвесторів, також може позитивно вплинути на стан ринку.

Роль держави у стимулюванні розвитку ринку є вирішальною. Держава може запровадити податкові пільги для громадян, які інвестують у страхування життя, що підвищить привабливість цих продуктів. Також важливою є підтримка страхових компаній через створення державних програм, які передбачають додаткові державні гарантії для клієнтів. Крім того, держава може підтримувати освітні програми з фінансової грамотності для різних вікових груп населення, що сприятиме кращому розумінню переваг стархування.

Інноваційні підходи та технології у сфері інвестиційного страхування життя можуть значно покращити ефективність та привабливість цих продуктів. Цифровізація послуг, включаючи впровадження онлайн-платформ для управління полісами, дозволить клієнтам зручно контролювати свої інвестиції та страхові виплати онлайн. Використання великих даних та штучного інтелекту дозволить персоналізувати страхові продукти та підвищити їх ефективність. Штучний інтелект також може бути використаний для покращення процесів андеррайтингу, оцінки ризиків та управління портфелями.

Підвищення фінансової грамотності населення є ключовим фактором розвитку інвестиційного страхування життя. Регулярні освітні кампанії, спрямовані на підвищення обізнаності населення про переваги цих продуктів, є надзвичайно важливими. Включення фінансової грамотності до навчальних програм шкіл та університетів допоможе створити нове покоління фінансово обізнаних громадян. Також необхідно створювати та поширювати інформаційні матеріали, що пояснюють основи інвестиційного страхування життя та його переваги.

Розробка та впровадження нових продуктів інвестиційного страхування є важливою складовою успішного розвитку ринку. Потрібно постійно оновлювати та розширювати асортимент страхових продуктів, щоб задовольняти різноманітні потреби населення, що включає розробку страхових полісів з гнучкими умовами, які дозволяють клієнтам змінювати параметри страхування відповідно до їхніх фінансових можливостей та життєвих обставин. Важливо також впроваджувати комбіновані продукти, що поєднують страхування життя з іншими фінансовими інструментами, такими як пенсійні фонди чи інвестиційні фонди. Такі продукти як медичне страхування або страхування від нещасних випадків, також можуть підвищити привабливість інвестиційного страхування життя.

Висновки. Ринок інвестиційного страхування життя в Україні має великий потенціал для розвитку, проте стикається з численними проблемами, такими як низький рівень фінансової грамотності, економічна нестабільність, недовіра до страхових компаній, недосконалість законодавчої бази та високі адміністративні витрати. Незважаючи на ці виклики, існують реальні можливості для покращення ситуації та його зростання. Для покращення ринку необхідно дослідити міжнародний досвід, що включає прозорі та ефективні регуляторні механізми та високі стандарти обслуговування клієнтів. Держава повинна активно стимулювати розвиток ринку через запровадження податкових пільг та підтримку страхових компаній. Важливою є роль освітніх програм, спрямованих на підвищення фінансової грамотності населення. Інноваційні підходи та технології, такі як цифровізація послуг, використання великих даних та штучного інтелекту, можуть значно покращити ефективність страхових продуктів та зробити їх більш привабливими для клієнтів. Важливо також постійно оновлювати та розширювати асортимент страхових продуктів, впроваджуючи гнучкі та комбіновані продукти з доданими послугами. Перспективи розвитку інвестиційного страхування життя в Україні є позитивними за умови комплексного підходу до вирішення існуючих проблем, що дозволить забезпечити фінансову стабільність та захист громадян, підвищити довіру до страхових компаній та стимулювати довгострокові заощадження та інвестиційну активність.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на глибше вивчення впливу інноваційних технологій, таких як штучний інтелект і великі дані, на розвиток інвестиційного страхування життя, також доцільно дослідити міжнародний досвід та можливості його адаптації до українських реалій. Окрему увагу слід приділити розробці нових страхових продуктів, що поєднують інвестиційні та страхові функції, а також оцінці їхньої привабливості для різних сегментів населення.

Список використаних джерел:

1. Маршук Л., Поплавська Є. Виклики ринку страхування в Україні у воєнний період. *Modern engineering and innovative technologies*. 2022. № 21-02. С. 26–29.
2. Татарин Н., Лопушанський Р., Павло Л. Модернізація ринку страхування України в умовах пандемії COVID-19. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25.
3. Зеленська М.В., Завада О.Г. Роль загальнообов'язкового державного соціального страхування в державному управлінні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 123–129.
4. Ткаченко Н., Кириленко С. Страхіві компанії як продуценти інвестиційних фінансових послуг. *Світ фінансів*. 2023. № 2 (75). С. 31–44.
5. Тимчак М.В., Мінкович В.Т. Європейський досвід страхування життя та можливість його імплементації в Україні. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2021. № 1 (57). С. 134–140.
6. Кривошлик Т.Д. Страхування життя в Україні: тенденції та проблеми розвитку. *Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в умовах інтеграції України в ЄС*. 2023. С. 71.
7. Прокопчук О.Т., Цимбалюк Ю.А., Власюк С.А. Інвестиційна складова менеджменту страхових організацій. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 25–32.
8. Сосновська О.О., Горач І.В. Особливості управління інвестиційною діяльністю страхових компаній в Україні. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2021. № 1 (7). С. 103–114.
9. Шейко Ю.О. та ін. Пріоритети інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні. *Економічний форум*. 2020. Т. 1. № 2. С. 106–112.
10. Волошина-Сідей В., Коверза А. Сучасні підходи до дослідження потенціалу ринку страхування життя. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42.
11. Маніта А., Волкова В. Розвиток ринку послуг зі страхування життя в умовах нестабільної економіки України. *Universum*. 2023. № 3. С. 28–33.
12. Ткаченко А.С. Формування інвестиційних стратегій компаній зі страхування життя за умов економічних дисбалансів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 3. С. 76–82.
13. Крушинська А., Кравець І. Недержавне пенсійне страхування як перспективний напрям соціальної політики України. *University Scientific Notes*. 2022. № 1-2. С. 85–86.
14. Рейтинг за кількістю застрахованих зі страхування життя. Insurance. URL: <https://insurancetop.com/top/uallife/zastrahovano>.
15. Офіційний вебсайт MetLife Україна. URL: <https://www.metlife.ua/>.
16. Інвестуй в майбутнє скарбничка, депозит і страховка в одній програмі. ARX Life. URL: <https://arx.com.ua/produkty/invest-insurance>.
17. Офіційний вебсайт компанії ТАС. URL: <https://taslife.com.ua/>.
18. Офіційний вебсайт компанії Уніка. URL: <https://uniqa.ua/>.
19. Офіційний вебсайт компанії PZU Україна. URL: <https://www.pzu.com.ua/individual/life/saving.html>.
20. Пахомов М., Єршова Н. Світові тенденції розвитку ринку страхових послуг та перспективи в Україні. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки)*. 2024. № 1. С. 17–21. URL: <http://es.khpi.edu.ua/article/view/301319>.
21. Карнаушенко А., Петренко В., Боровік Л. Сучасні тенденції та перспективи розвитку європейського ринку страхування. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2022. № 14. С. 85–94. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2022.14.11>.

References:

1. Marshuk L., Poplavska E. (2022) Vykylyky rynku strakhuvannya v Ukraini u voiennyi period [Challenges of the insurance market in Ukraine during the war period]. *Modern engineering and innovative technologies*, no. 21-02, pp. 26–29.

2. Tataryn N., Lopushanskyi R., Pavlo L. (2021) Modernizatsiia rynku strakhuvannia Ukrainy v umovakh pandemii COVID-19 [Modernization of the insurance market of Ukraine during the COVID-19 pandemic]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 25.
3. Zelenska M. V., Zavada O. H. (2021) Rol zahalnooboviazkovoho derzhavnogo sotsialnogo strakhuvannia v derzhavnomu upravlinni [The role of compulsory state social insurance in public administration]. *Investysii: praktyka ta dosvid*, no. 17, pp. 123–129.
4. Tkachenko N., Kyrylenko S. (2023) Strakhovi kompanii yak producenty investytsiinykh finansovykh posluh [Insurance companies as producers of investment financial services]. *Svit finansiv*, no. 2 (75), pp. 31–44.
5. Tymchak M. V., Minkovych V. T. (2021) Yevropeyskyi dosvid strakhuvannia zhyttia ta mozhlyvist yoho implementatsii v Ukraini [European experience of life insurance and the possibility of its implementation in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriia "Ekonomika"*, no. 1 (57), pp. 134–140.
6. Kryvoshlyk T. D. (2023) Strakhuvannia zhyttia v Ukraini: tendentsii ta problemy rozvytku [Life insurance in Ukraine: trends and development problems]. Suchasni hroshi, bankivski posluhy ta finansovi innovatsii v umovakh intehtatsii Ukrainy v Yes, p. 71.
7. Prokopchuk O. T., Tsybaliuk Yu. A., Vlasiuk S. A. (2021) Investytsiina skladova menedzhmentu strakhovykh orhanizatsii [Investment component of insurance organizations management]. *Investysii: praktyka ta dosvid*, no. 17, pp. 25–32.
8. Sosnovska O. O., Horach I. V. (2021) Osoblyvosti upravlinnia investytsiinoiu diialnistiu strakhovykh kompanii v Ukraini [Peculiarities of managing the investment activities of insurance companies in Ukraine]. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*, no. 1 (7), pp. 103–114.
9. Sheiko Yu. O. et al. (2020) Priorityety investytsiinoi diialnosti strakhovykh kompanii v Ukraini [Priorities of investment activity of insurance companies in Ukraine]. *Ekonomichnyi forum*, vol. 1, no. 2, pp. 106–112.
10. Voloshyna-Sidei V., Koverza A. (2022) Suchasni pidkhody do doslidzhennia potentsialu rynku strakhuvannia zhyttia [Modern approaches to the study of the life insurance market potential]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 42.
11. Manita A., Volkova V. (2023) Rozvytok rynku posluh zi strakhuvannia zhyttia v umovakh nestabilnoi ekonomiky Ukrainy [Development of the life insurance services market in conditions of unstable economy of Ukraine]. *Universum*, no. 3, pp. 28–33.
12. Tkachenko A. S. (2020) Formuvannia investytsiinykh stratehii kompanii zi strakhuvannia zhyttia za umov ekonomichnykh dysbalansiv [Formation of investment strategies of life insurance companies in conditions of economic imbalances]. *Investysii: praktyka ta dosvid*, no. 3, pp. 76–82.
13. Krushynska A., Kravets I. (2022) Nedderzhavne pensiine strakhuvannia yak perspektyvnyi napriam sotsialnoi polityky Ukrainy [Non-state pension insurance as a promising direction of social policy of Ukraine]. *University Scientific Notes*, no. 1-2, pp. 85–86.
14. Retyng za kilkistiu zastrakhovanykh zi strakhuvannia zhyttia [Ranking by the number of insured with life insurance]. Insurance. (2023). Available at: <https://insurancetop.com/top/uallife/zastrahovano> (accessed June 3, 2024).
15. Ofitsiinyi vebсайт MetLife Ukraina [Official website of MetLife Ukraine]. (2023). Available at: <https://www.metlife.ua/> (accessed June 3, 2024).
16. Investui v maibutnie skarbnychka, depozyt i strakhuvannia v odnij prohrami [Invest in the future piggy bank, deposit and insurance in one program]. (2023). ARX Life. Available at: <https://arx.com.ua/produkty/invest-insurance> (accessed June 3, 2024).
17. Ofitsiinyi vebсайт kompanii TAS [Official website of TAS company]. (2023). Available at: <https://taslife.com.ua/> (accessed June 3, 2024).
18. Ofitsiinyi vebсайт kompanii Unika [Official website of Unika company]. (2023). Available at: <https://uniqa.ua/> (accessed June 3, 2024).
19. Ofitsiinyi vebсайт kompanii PZU Ukraina [Official website of PZU Ukraine]. (2023). Available at: <https://www.pzu.com.ua/individual/life/saving.html> (accessed June 3, 2024).
20. Pakhomov M., Yershova N. (2024) Svitovi tendentsii rozvytku rynku strakhovykh posluh ta perspektyvy v Ukraini [World trends in the development of the insurance services market and prospects in Ukraine]. *Visnyk Natsionalnogo tekhnichnogo universytetu "Kharkivskiy politekhnichnyi instytut" (ekonomichni nauky)*, no. 1, pp. 17–21. Available at: <http://es.khpi.edu.ua/article/view/301319> (accessed June 3, 2024).
21. Karnauschenko A., Petrenko V., Borovik L. (2022) Suchasni tendentsii ta perspektyvy rozvytku yevropeiskoho rynku strakhuvannia [Modern trends and prospects for the development of the European insurance market]. *Tavriiskiy naukovyi visnyk. Seriia: Ekonomika*, no. 14, pp. 85–94. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2022.14.11> (accessed June 3, 2024).